

کودکان در چرخه استثمار؛ از مافیای زباله تا کولبری

لزوم اصلاح قانون برای حمایت از کودکان کار

نسرین هزاره مقدم

باید متوقف شود. اگر از نتیجه این طرح خبر نداشتیم، می توانستیم بگوییم شاید فکر می کنند، نتیجه خوبی در راه خواهد بود اما الان از نتیجه مطلعیم و همین نتیجه ناموفق که بارها گرفته ایم، نشان می دهد که خود طرح هم اساساً ناموفق است و باید متوقف شود. با این حال جالب است طرحی که ۳۲ بار بدون نتیجه اجرا شده، باز هم اجرا می شود، یعنی ۳۳ بار اجرای ناموفق و انتقادبرانگیز طرح «ساماندهی کودکان کار و خیابان».

شما و دیگر تشکل های حامی حقوق کودکان، انتقادات بسیاری به این طرح مطرح کرده اید. آیا این انتقادات، باعث اصلاحات شده یا خیر و آیا اجرای این طرح برای سی و سومین بار با دفعات قبل تفاوتی دارد؟

مقامات و مجریان طرح می گویند این بار متفاوت است. این دفعه، کودکانی را که از آخر خرداد گرفته اند و هنوز درصد بسیاری از آنها را ترخیص نکرده اند را برای پایش و پژوهش می فرستند. ادعا می کنند که بسیاری از این کودکان، قاچاقی وارد کشور شده اند و در حال تحقیق روی این مساله هستیم و به همین دلیل، روند کار تا ترخیص کودکان تا این حد طولانی شده است.

به فرض که تحقیق و پژوهش هم در مورد علت روی آوردن کودکان به کار، انجام شود. جدا از اینکه واضح است علت فقر و بی بضاعتی خانواده هاست، آیا این نحوه برخورد با کودکان به بهانه ریشه یابی و تحقیق، اساساً درست است؟

سوال ما تشکل های حامی حقوق کودکان این است که آیا برای تحقیق و علت یابی، کودکان باید در محیط های مختلف قرار بگیرند، در حال، یک «دستگیر» شوند؟ در هر حال، یک مرحله از «ساماندهی»، دستگیری است. بچه های خیابان به محض اینکه ماشین های آرم دار و اتومبیل های مخصوص را می بینند یا افرادی را مشاهده می کنند که به سمتشان می آیند که دستشان را برای بردن بگیرند، حتی اگر این کار با ملاحظت لازم هم انجام شود، طبیعتاً مقاومت می کنند. بچه ها دوست ندارند با این اتومبیل ها و افراد برون، بنابراین مقاومت می کنند و حین انتقال، گاه هم آسیب جسمی می بینند و هم آسیب روانی، تحقیق، پایش و پژوهش، لغت هایی است که در مصاحبه ها به کار می برند اما این چه نوع تحقیق و پایشی است که با دستگیری شروع می شود. بعد از پایش، قرار است چه کار کنند؟ به فرض که متوجه شدند یک کودک کار، قاچاقی وارد کشور شده، آیا می خواهند او را به سادگی رد مرز کنند؟ آیا این پروسه که با دستگیری شروع

بعد از اعتراضات و انتقادات تشکل های مدنی، مسئولان گفته اند که این بار به همیشه متفاوت است و در اجرای طرح تغییراتی داده شده است. اعلام کرده اند که «کودکان مثل همیشه جمع آوری شده و به قرنطینه ها منتقل می شوند اما یک تفاوت وجود دارد و می خواهیم در مورد این کودکان، بعد از جمع آوری، پایش و پژوهش انجام دهیم». قبلاً این گونه بود که کودکان را به قرنطینه های بهزیستی منتقل می کردند و معمولاً بعد از ۲ هفته تکلیف آنها مشخص می شد. یا کودک خانواده داشت که این خانواده مراجعه می کرد و بعد از دادن تعهد که دیگر فرزندش را از خانه خارج نکند، کودکان به قرنطینه ها منتقل می شدند. اما چون تحقیقاتی در مورد علت اصلی مساله انجام نمی شد، طرح نتیجه ای نداشت و کودکان دوباره بعد یک مدت برای «تان» می فرستادند و اگر شهرستانی بود و این امر، محرز می شد، کودک را به شهرستان منتقل می کردند. اما چون تحقیقاتی در مورد علت اصلی مساله انجام نمی شد، طرح نتیجه ای نداشت و کودکان دوباره بعد یک مدت برای «تان» می فرستادند و اگر شهرستانی بود و این امر، محرز می شد، کودک را به شهرستان منتقل می کردند. اما چون تحقیقاتی در مورد علت اصلی مساله انجام نمی شد، طرح نتیجه ای نداشت و کودکان دوباره بعد یک مدت برای «تان» می فرستادند و اگر شهرستانی بود و این امر، محرز می شد، کودک را به شهرستان منتقل می کردند. اما چون تحقیقاتی در مورد علت اصلی مساله انجام نمی شد، طرح نتیجه ای نداشت و کودکان دوباره بعد یک مدت برای «تان» می فرستادند و اگر شهرستانی بود و این امر، محرز می شد، کودک را به شهرستان منتقل می کردند.

چرا طرح ساماندهی بهرغم انتقادات بسیار باز هم تکرار می شود. هدف از اجرای این طرح و پافشاری بر آن چیست؟ در بستر آسیب های اجتماعی، آیا کودک کار، یک معلول است یا یک علت و چرا بسا کودکی که معلول نارسایی های اقتصادی و ناکامی هادر توزیع عادلانه ثروت و امکانات جامعه است، مانند «مجرمان» بر خورد می شود؟

پافشاری بر اجرای این طرح برای خود ما فعالان حقوق کودک و انجمن های حمایت از کودکان نیز جای سوال دارد. وقتی طرحی چندبار اجرا می شود ولی در عمل به نتیجه مطلوب نمی رسد، قاعدتاً

در قانون کار آمده که نوجوان از ۱۵ سالگی می تواند کار کند. تفاوتی که برای کار نوجوان قائل شده، فقط نیم ساعت کار کمتر است! نیم ساعت، چه فایده و توفیری دارد؟ قانون کار باید در جهت حمایت از کودکان کار و منع کامل کار کودک، اصلاح شود

حاکم است، لذا نگاه مجرمانه، باید تغییر کند. مساله مهاجرت غیر قانونی را باید طور دیگری حل کنند نه با رد مرز کردن کودکان خیابان. چرا مثل خیلی از کشورهای پیشرفته، لب مرزها، کمپ نمی گذارند تا آنهایی را که از مرز وارد می شوند، بررسی کنند؟ در عوض داخل کشور، بقیه کودکان فال فروش را می گیرند و او را رد مرز می کنند یا در قرنطینه نگاه می دارند. روشن است که مقررات مهاجرت و مهاجرت پذیری باید اصلاح شود اما در مورد کودکان باید قبول کنیم که کودکان وارد هر کشوری می شوند باید از همه حقوق کودکی مثل آموزش، غذا و مسکن برخوردار باشند. مساله دیگری این است که کودکان بی هویت که احتمال دارد در مرز شوند، فقط کودکان مهاجر غیر قانونی نیستند. خیلی از کودکان بی هویت که شناسنامه ندارند، کودکان ایرانی هستند که از سیستم کار و بلوچستان، از فخر فرار کرده و آمده اند به دنبال «تان». برای اینها چه می خواهند بکنند. نیازی به دستگیری نیست. حتی اگر می خواهند تحقیق و پایش و پژوهش انجام دهند، بهتر است با تشکل ها و انجمن های حقوق کودک همکاری کنند تا انجمن ها، پرونده ها و اطلاعات کودکان را براساس تحقیق در اختیار آنها قرار دهند. مادر شبکه یاری، ۱۲ هزار کودک با پرونده تکمیل شده داریم که می توانند از این پرونده ها استفاده کنند. سوال بعدی این است که تا چه زمانی می خواهند کودکان را در قرنطینه نگهداری کنند؟ آیا قرنطینه ها، استانداردهای لازم برای زندگی کودک را دارا هستند؟ خود قرنطینه های تان می تواند مصداق کودک آزاری باشد. آیین نامه حمایت از کودکان که بعد ۱۰ سال در مجلس تصویب شده و البته هنوز شورای نگهبان آن را تایید نکرده، مصادیق کودک آزاری را مشخص کرده. بر اساس همان سند، ندایم نگهداری در قرنطینه، می تواند کودک آزاری تلقی شود.

چرا در حالی که مادر کشور «مافیای زباله گردی» داریم، برای کودکان زباله گرد، کاری صورت نمی دهند؟ آیا کودک فال فروش یا جوراب فروش به اندازه کودک زباله گرد، آسیب نمی بیند

شده و بعد با طرد، ادامه می یابد، اسمش «پایش» است؟

اصلاح خود ساماندهی، واژه مبهم و نامشخصی است. ساماندهی یک کودک کسی که از فقر و استیصال به خیابان پناه آورده یعنی چه؟ کدام کار اکتیو و مثبت و سازنده را در این ساماندهی در نظر گرفته اند؟

اگر روشن نبود که مشکل اصلی از خانواده های نیازمند است، تحقیق و پایش و ساماندهی معنادار می شد. الان مشخص است که این کودکان، چرا کار می کنند. چند روز پیش استاندار تهران اعلام کرد ۲۲۴ نفر ساماندهی شده اند. سوال اینجاست که ساماندهی به چه معناست؟ همین که کودکان دستگیر شدند، یعنی ساماندهی و دیگر ساماندهی انجام شده؟ جالب اینجاست که اعلام شده شهر داری و بهزیستی هم در جریان کامل طرح نیستند!

جدا از این طرح ناکام، گفتمانی که در برخورد با کودکان کار و خیابان خلق شده و مدام پیگیری می شود، گفتمانی که با جمع آوری، ساماندهی، رد مرز و امثال اینها، هویت می یابد را چگونه تفسیر می کنید؟

ببینید این گفتمان از اساس مشکل دارد. جدا از انتقاداتی که به نحوه اجرای طرح های ساماندهی وارد است، مساله اصلی این است که آیا کودک کار، فقط

مشترک تشکیل شده که ما نیز در آن عضو هستیم. این کار جدید در سال ۹۸ کامل و به اتمام می رسد که باعث کاهش خطاهای نسخه نویسی، افزایش کار آیی و کاهش زمان چه برای بیماران و چه برای پرسنل خواهد شد و همچنین مراجعات مکرر را نیز کاهش می دهد. در خشان با اشاره به اینکه تأمین اجتماعی بیش از ۷ هزار میلیارد تومان در ماه هزینه می کند، تصریح کرد: «حالی است که در سال ۹۲ کل هزینه در مان سالانه ۷ هزار و ۶۰۰ میلیارد تومان بوده که در سال ۹۷ به ۲۷ هزار میلیارد تومان رسیده است. به گفته معاون درمان تأمین اجتماعی طی ۵ سال ۲۰ هزار میلیارد تومان به هزینه در مان تأمین اجتماعی اضافه شده که یکی از دلایل آن یکسان سازی نرخ ارز، حذف یارانه و همچنین طرح تحول بوده که از سال ۹۱ تاکنون این افزایش نرخ رخ داده است. وی در مورد طرح تحول سلامت نیز گفت: در

شده و بعد با طرد، ادامه می یابد، اسمش «پایش» است؟

اصلاح خود ساماندهی، واژه مبهم و نامشخصی است. ساماندهی یک کودک کسی که از فقر و استیصال به خیابان پناه آورده یعنی چه؟ کدام کار اکتیو و مثبت و سازنده را در این ساماندهی در نظر گرفته اند؟

اگر روشن نبود که مشکل اصلی از خانواده های نیازمند است، تحقیق و پایش و ساماندهی معنادار می شد. الان مشخص است که این کودکان، چرا کار می کنند. چند روز پیش استاندار تهران اعلام کرد ۲۲۴ نفر ساماندهی شده اند. سوال اینجاست که ساماندهی به چه معناست؟ همین که کودکان دستگیر شدند، یعنی ساماندهی و دیگر ساماندهی انجام شده؟ جالب اینجاست که اعلام شده شهر داری و بهزیستی هم در جریان کامل طرح نیستند!

جدا از این طرح ناکام، گفتمانی که در برخورد با کودکان کار و خیابان خلق شده و مدام پیگیری می شود، گفتمانی که با جمع آوری، ساماندهی، رد مرز و امثال اینها، هویت می یابد را چگونه تفسیر می کنید؟

ببینید این گفتمان از اساس مشکل دارد. جدا از انتقاداتی که به نحوه اجرای طرح های ساماندهی وارد است، مساله اصلی این است که آیا کودک کار، فقط

اخبار کارگری

۲۶۰ هزار نفر مستمری بیمه بیکاری دریافت می کنند

مدیر کل بیمه بیکاری وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی گفت: حدود ۲۶۰ هزار نفر در کشور ماهانه مستمری بیمه بیکاری دریافت می کنند.

به گزارش ایبنا، کریم یآوری در کارگاه آموزشی کارشناسان بیمه بیکاری و حمایت از مشاغل در استان گرگان گفت: به افراد بیکار شده که دارای سابقه بیمه باشند، ماهیانه حداقل دستمزد مصوب شورای عالی کار پرداخت می شود. وی افزود: بر اساس قانون افراد مجرد بین ۳۶ تا ۴۶ ماه و متأهل حداقل ۱۲ تا ۵۰ ماه مزایای بیمه بیکاری دریافت می کنند. قانون بیمه بیکاری در حمایت از کارگرنانی است که بدون میل و اراده خود از کار بیکار شده اند. در این نشست، علی اصغر نیک‌نیا، مدیر کل تأمین اجتماعی گلستان هم اعلام کرد: امسال ۲ هزار و ۲۰۰ نفر از کارگران واحدهای سیل زده استان گلستان زیر پوشش بیمه بیکاری قرار گرفتند که تاکنون هزار نفر از آنها به شغل اصلی خود بازگشته اند.

رئیس اتاق بازرگانی کرمانشاه: کاهش نرخ بیکاری نتیجه جنب و جوش اقتصادی است

رئیس اتاق بازرگانی استان کرمانشاه کاهش نرخ بیکاری استان را ناشی از دو سال جنب و جوش اقتصادی در کرمانشاه دانست. به گزارش ایبنا، کیوان کاشفی در جلسه شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی، با اشاره به کاهش نرخ بیکاری در کل کشور و استان کرمانشاه، اظهار کرد: برخی از کارشناسان اثرات این کاهش نرخ بیکاری را ملموس ندانستند یا به آن ابداً وارد کردند. وی با بیان اینکه آمار بیکاری در ایران بر اساس استانداردهای روز دنیا اعلام می شود، یاد او شد: اگر آمارهای قبلی نرخ بیکاری که در استان و کشور اعلام شده را پذیریم باید این کاهش نرخ بیکاری را نیز پذیرا باشیم. وی درباره دلایل کاهش نرخ بیکاری استان نیز خاطر نشان کرد: دو سال است که جنب و جوش اقتصادی خوبی را در استان شاهدیم و پیش بینی می شد این جنب و جوش در نقطه های باز خورد خود را نشان دهد.

شورای عالی کار، حقوق و دستمزد کارگران را افزایش دهد

دبیر قشور کارگری جنبه مردمی نیروهای انقلاب گفت: شورای عالی کار در انتهای سال گذشته برای تعیین حداقل حقوق و دستمزد کارگران که ظاهر افزایش نسبتاً بیشتری نسبت به سال های قبل داشته، مزد کارگران را برای سال ۹۸ تصویب و ابلاغ کرد و کارگران هم مانند همیشه نجات به خرج داده و با تحمل شرایط، همراهی خود را با دولت و مسئولین نشان دادند. به گزارش فارس، عبدالله حمیدی افزود: اما در وضعیت فعلی همچنان قیمت کالاها افزایش پیدا می کند تا جایی که قیمت بسیاری کالای ضروری و پر مصرف مردم مانند مواد پروتئینی، لبنی، صیفی جات و خدماتی مانند هزینه های پزشکی، ایاب و ذهاب، سوخت و انرژی و... افزایش غیر منتظره بین ۳۰ تا ۸۰ درصدی داشته و این روند بدون هیچ منطقی ادامه داشته و فشار زیادی به قشر آسیب پذیر به خصوص کارگران شریف آورده است. وی اظهار داشت: جا دارد تا شورای عالی کار نیز حسب قانون، وضعیت تورم و افزایش قیمت کالاها و خدمات ضروری مصرفی کارگران را بررسی و نسبت به رقم حداقل حقوق و دستمزد و موارد مهمی مانند هزینه های مسکن، سلامت و درمان، حق اولاد و... تجدیدنظر و متناسب با رشد قیمت ها، حقوق و دستمزد کارگران را افزایش دهند.

میلیارد تومان توانستیم مطالبات ۶ ماه مراکز دانشگاهی را پرداخت کنیم و امیدواریم با قولی که دولت بابت پرداخت مطالبات تأمین اجتماعی داده بتوانیم بخشی از بدهی مراکز طرف قرارداد را پرداخت کنیم. وی در مورد مشکلات دارویی نیز گفت: بخش زیادی از دارو ها در داخل کشور تولید می شود و اخیراً یک مشکلاتی برای تهیه مواد اولیه بوده که تاکنون نتوانستیم مدیریت کنیم و کمبودها تا حد قابل قبولی مدیریت شده است.

معاون درمان سازمان تأمین اجتماعی خبر داد: افزایش تصاعدی هزینه های درمانی طی ۵ سال گذشته

معاون درمان تأمین اجتماعی با اشاره به اینکه هزینه در مان سازمان طی ۵ سال گذشته ۲۰ هزار میلیارد تومان افزایش یافته، گفت: مشکلی برای تولید دارو و ندرارم و تمهیدات لازم اندیشیده شده است.

به گزارش مهر، مهدی در خشان با اشاره به اینکه دفتر چه های درمانی در مراکز ملکی سازمان حذف شده، گفت: استقرار نسخه الکترونیک، حذف دفتر چه های درمانی و... از جمله مزیت هایی این طرح است. وی با اشاره به اینکه مدیریت منابع از دیگر برنامه های است که اجرایی خواهد شد، گفت: تکمیل سیستم آی تی اس بیمارستانی باعث می شود تمامی فعالیت های بیمارستان ها و مراکز ملکی به صورت آنلاین مورد بررسی قرار گرفته و مشکلات رفع خواهد شد. این سیستم را در درمان مستقیم و غیر مستقیم در تمامی استان ها اجرایی کردیم که وزارت بهداشت و در مان طبق قانون متولی این کار است و ستاد